

Nemzeti Egészségügyi Informatikai (e-Egészségügyi) Rendszer Bevezetését Támogató Módszertan-, Szolgáltatás-, Képzés- és Humánerőforrás-fejlesztési Kiemelt Projekt

A Nemzeti Egészségügyi Informatikai (e-Egészségügyi) Rendszer Bevezetését Támogató Módszertan-, Szolgáltatás-, Képzés- és Humánerőforrás-fejlesztési Kiemelt Projektet a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet (a továbbiakban: GYEMSZI vagy Projektgazda) – mint a szakmai megvalósításért felelős szervezet – valósítja meg, az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával, az Új Széchenyi Terv keretein belül, 1 milliárd forint (bruttó 999 548 608 Ft) keretösszeg felhasználásával, 2015. év végi várható befejezéssel.

Napjainkra egyértelmű, hogy új, modern, a kor kihívásainak megfelelő technológiával, a lehetőségeket még inkább új eszközökkel kihasználó struktúrákkal kell hatékonyabbá, ember- és betegközpontú szemléletűvé átalakítani az egészségügyet, a gyógyító szolgáltatásokat. Ezen fejlesztési törekvések része a nemrégiben indult, TÁMOP-6.2.7.-13/1-2013-0001 kódszámot viselő projekt, mely – az e-Egészségügyi projekt portfólió részeként – (1) egyfelől az e-Egészségügyi projektekben megvalósuló fejlesztési elemeket az egészségügyi ágazat munkatársai részére képzési és tájékoztatási programokba konvertálja, s képzéseket biztosít számukra, (2) másfelől új, speciális lakossági tájékoztató alkalmazási platformot és alkalmazást fejleszt, s (3) az ágazaton belüli és lakossági kommunikációs tevékenység részeként Kontakt Centert hoz létre.

1. ábra
Projekt logó: eredménytermékek

RÉSZLETESEBBEN A PROJEKTBEN KÉSZÜLŐ EREDMÉNYTERMÉKEKRŐL-FEJLESZTÉSEKRŐL

Képzési rendszer létrehozása

Az projekt első kiemelt célja, hogy az egészségügyi információtechnológiai adatbázis-, eszköz- és módszertani fejlesztések eredményeként létrejövő infrastruktúrát, rendszereket, valamint a kidolgozott módszertanokat megismerjék az alkalmazók, majd a fejlesztések befejezésekor, a módszerek üzemserű bevezetésekor az azokat alkalmazó – avagy azok eredményét munkájába integráló – humán erőforrás legyen felkészített az új rendszerek, folyamatok és technológiák kezelésére, az új lehetőségek kihasználására.

A Projekt ennek érdekében:

- az egészségügyi ágazatban a munkatársak széles köre által könnyen hozzáférhető, több-szintű informatikai működési folyamat-ismereti strukturált tájékoztatási és képzési rendszert hoz létre, majd a Projekt keretében minimum

2. ábra
Képzésfejlesztés

3. ábra
Célcsoport

1500 fő részére biztosítja a sokszínű képzési rendszert az operatív képzésektől a strukturált információ átadásáig, a képzők és oktatók közreműködésével az e-learning módszereken át az e-coaching és e-tutori megoldásokig;

- figyelmet fordít arra, hogy a megvalósuló képzési rendszer leginkább illeszkedjen az ágazat munkaköri struktúrájához, ezért a fejlesztés megalapozásaként létrehozta az ágazati munkaköri katalógust, az arra épülő képzési mátrixot (mely alapja a széles spektrumú képzési rendszernek);
- nemcsak képzési rendszert fejleszt, hanem megteremti a tudás-átadás széles szakértői bázisát is, akik hosszútávon is részesei lehetnek a korszerű képzési szisztémának (képzők képzése).

Lakossági Tájékoztatást Támogató Egészségügyi Alkalmazások (MENTA) rendszer létrehozása

A projekt második kiemelt célja a Lakossági Tájékoztatást Támogató Alkalmazások (továbbiakban: MENTA: Mobil EgészségNapló és Tájékoztató Alkalmazás) rendszerének ki-fejlesztésével, hogy az egészségügyi adatbázis- és hozzáférés-fejlesztések eredményei az állampolgárok minél szélesebb köre számára jelenthessenek új egészségügyi tájékoztatói lehetőségeket. A MENTA az elérhető egészségügyi informatikai szolgáltatások körének bővítésével erősíti a lakosság egészség tudatos gondolkodását és magatartását,

4. ábra Munkaköri és képzési mátrix

- saját egészségügyi állapotukkal kapcsolatos, nyilvántartott adataik monitorozási lehetőségének és információs szolgáltatás megteremtésével,
- az egészségügyi ellátórendszerben való eligazodásuk elősegítésével.

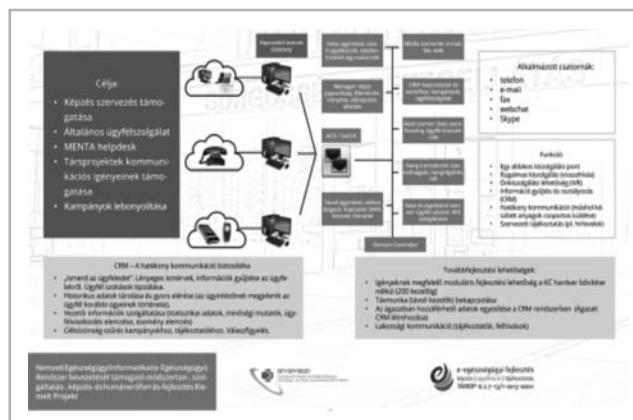
Kontakt Center kialakítása

A projekt harmadik kiemelt célja olyan internetes és telefonos tanácsadói Kontakt Center létrehozása, mely az új képzési rendszer szolgáltatásait az ágazat valamennyi munkatársa felé közvetíti, egyben – a MENTA alkalmazások minél hatékonyabb használatának támogatását is elősegítendő – az egészségügyi ágazat és az állampolgárok közötti információáramlásnak új eleme.

KÉPZÉSI RENDSZER

A Projekt keretében fejlesztett képzési rendszer négy kiemelt képzési területet integrál: az „e-Egészségügyi ALAP és EMELT képzéseket – az egészségügy szerteágazó munkaköri struktúrájából kiindulva -, a Projekt szakma-specifikus hallgatói csoport-képzéssel tervezi megvalósítani úgy, hogy a képzési blokkokat több fő szakmacsoportra választja szét, és a konkrét oktatásokat eltérő képzési tartalommal és időtartamban nyújtja. Az „e-Egészségügyi-VEZETŐI” komplex képzés ismeretanyaga ugyanazokból a modulokból épül fel, mint az ALAP és EMELT sorozat programjai, de a tematika kialakításakor olyan elemeket is integrál a Projekt, amelyek az e-Egészségügyi fejlesztések eredményei kapcsán segítséget nyújtanak azok mindennapi és hosszú távú menedzselésben is. Az egészségügyben dolgozó (informatikai és egyéb) üzemeltetésben dolgozók képzése az „e-Egészségügyi-SPECIAL”: szakmai programok keretében valósul meg.

A képzések mindegyikét egységes képzési rendszerbe ötvözi a projekt, modul rendszerű elektronikus képzési anyagok, illetve olyan e-learning rendszer kialakításával, amely a személyes jelenlétet igénylő képzések során is felhasználhatók, de akár önálló, nagy tömegek számára elérhető távoktatási rendszerben is alkalmazhatók információs, avagy képzési anyagként.

5. ábra Kontakt Center

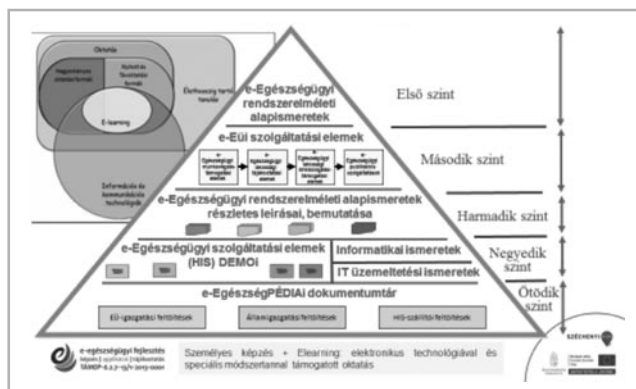
MENTA FEJLESZTÉS – LAKOSSÁGI EGÉSZSÉGÜGYI ALKALMAZÁS OKOS ESZKÖZÖKRE

Magyarországon öt és fél millió ember internetezik aktívan, köztük egyre nő az okos eszközöket használók száma. Ezt a többmilliós csoportot célozza meg a projekt részeként létrejövő MENTA egészségügyi alkalmazásfejlesztés.

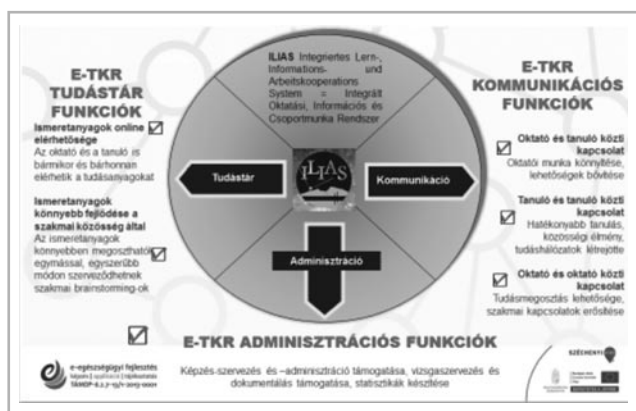
Az elmúlt években a mobil-kommunikációs eszközök számának rohamos növekedése, és az egyre tudatosabb „önmagunkra figyelés” hatására ugrásszerűen nőtt az egészséges életmódra ösztönző alkalmazások mennyisége is. Az ilyen applikációk növekvő száma is segíti az egészségről történő gondolkodás átalakulását a következő években. Ma a világban több száz ilyen alkalmazás érhető el, és már Magyarországon készített magyar nyelvű applikációk is letölthetők. Ezek az alkalmazások ma szinte kizárólag a felhasználó által rögzített állapot-adatok alapján segítenek az egészség megőrzésében. Egy részük szenzoros megoldással rögzít adatot (például futás közben méri a pulzusszámot), más részüknél a mért adatokat kell rögzíteni az okos eszközön (wellness és fitness alkalmazások, a táplálkozáshoz és sporthoz kötött applikációk). Magyarországon a MENTA lakossági tájékoztatási alkalmazásfejlesztés új lehetőséget kínál ezen a területen.

INTERAKTÍV LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÁS

A MENTA fejlesztés alapvetése szerint a lakosság részére Magyarországon jelenleg nem áll rendelkezésére olyan könnyen alkalmazható informatikai megoldás, melynek segítségével saját egészségi adatairól, állapotáról, esetleges veszélyeztetettségéről, kitettségéről, avagy prevenciósi lehetőségeiről, egészségének megőrzéséről tájékozódhatna. A Projekt keretében létrejövő MENTA ezen a területen kíván nagyszámú elmozdulást elérni, azzal az igénnyel is, hogy a jelzett alkalmazások használatához eszközökkel nem rendelkező állampolgárok tájékoztatása is biztosított legyen: a projekt keretében létrejövő tanácsadói internetes és telefonos kontakt center a minél szélesebb körű, strukturált és igény esetén interaktív tájékoztatás megteremtését szolgálja, úgy az ágazat dolgozóit, mint a lakosságot felé.

6. ábra
Képzési alapstruktúra

7. ábra
Oktató portál struktúra

MENTA: EGÉSZSÉGNAPLÓK ÉS SZEMÉLYRE SZABOTT EGÉSZSÉGTERVEK

Az életmód alkalmazások megjelenésével egy időben az állami egészségügyi rendszerek oldalán is megindult a gondolkodás, hogyan lehet az egészségügyi ellátás során (kezelések, szűrővizsgálatok stb.) keletkező hatalmas adatmennyiséget feldolgozni és a megelőzés, a gyógyítás szolgálatába állítani. Ezek a személyes adatok különlegesen érzékenyek, de megfelelő adatbiztonság kialakításával hatalmas segítséget nyújthatnak a betegségek kezelésében, illetve megelőzésében. A fejlesztés egyik legfontosabb célja, hogy ezek az adatok egy helyen elérhetőek, illetve tárolhatóak legyenek, és mindenki akarata szerint megoszthassa ezeket a tartalmakat (adatok, információk) az általa kiválasztott személyekkel. A MENTA személyes egészségnaplókat és gyógyszeraplót is tartalmaz, ahol a különböző telemedicina eszközök csatlakoztatási lehetőségeinek megteremtése segíti az adatbevitelt. Ily módon egy-egy kezelés esetén az orvos megismerheti a beteg egészségtörténetét, korábbi gyógyszerelését, ami segíti a kezelésben. Ezek az adatok – legyenek akár a személy-

hez, akár az egészségügyi ellátórendszerhez kapcsolódóak –, az okos eszközök használatával bárhol elérhetővé válnak.

Az alkalmazás fontos célja, hogy mindenki számára szabott egészségterveket készíthet, melyet meg is osztthat az általa kiválasztott személyekkel, szakellátókkal. A MENTA a saját adatok alapján ad egyénre kialakított tanácsokat az egészség megőrzéséhez vagy a gyógyuláshoz. A MENTA alapelve, hogy a felhasználók által bevitt adatok úgy kapcsolódjanak a hivatalos orvosi adatokhoz, hogy az ellátás integráltabb, személyre szabottabb és az egyén szempontjából hasznosabb legyen.

KERESŐK ÉS TUDÁSBÁZISOK

Ma már nem újdonság, hogy az okostelefonok online kapcsolata segítségével az aktuális földrajzi koordinátáink alapján találhatunk éttermet, boltokat: a MENTA újdonsága az, hogy az alkalmazás részeként beépített, az állami intézmények által szolgáltatott adatbázisokhoz és nyilvántartásokhoz kapcsolódó keresők segítségével az egészségügyi ellátórendszer minden területén segíti a tájékozódást. Elérhetővé válnak a sürgősségi ellátások, ügyelet, gyógyszertárak, minden típusú rendelés és a szűrések információi is (rendelési, szűrési időpontok, címek stb.). A MENTA támogatja a paciens központú szemlélet elterjedését is, melyben az egyének bővebb tudással és információval rendelkezve sokkal aktívabb szerepet játszhatnak mind a betegség megelőzésében, mind a gondozásban – ezért része a fejlesztésnek ellenőrzött tudásbázisok kialakítása is.

Ha az emberek saját adataikat birtokában és valós, hiteles információk tudatában segítik egészségük védelmét, illetve gyógyulásukat, elmondható majd Magyarországon is: a jól informált beteg hatékonyabb gyógyulást érhet el. Ezt a célt szolgálja a MENTA – egy átfogó, közhiteles adatokon alapuló és aktív lakossági részvétellel működő alkalmazás, amely összekapcsolja az állami intézményeknél tárolt információt a lakossággal, a beteginformációt az orvosokkal.

8. ábra
MENTA fejlesztés

Surguta András szakmai vezető, **Pusztai Péter** projekt menedzser, **Dr. Szűcs Krisztina** képzésfejlesztési alprojekt vezető és **Faller Richárd** MENTA alprojekt vezető, akik ezúton is megköszönik a tanulmány összeállításában a GYEMSZI munkatársainak közreműködését.